

Türkbilig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

2007/13

Ankara <Bahar> 2007

Türkbilig
TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI
ISSN : 1302-6011
Hacettepe Üniversitesi

Kurucusu / Founder
Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Sahibi / Owner
Dr. Bülent GÜL

YAYIN HAKEM KURULU / BOARD OF REFEREES

Prof. Dr. F. Sema BARUTCU-ÖZÖNDER • Prof. Dr. Süleyman Hayri BOLAY • Prof. Dr. Nalan BÜYÜKKANTARCIOĞLU • Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU • Prof. Dr. Cem DİLÇİN • Prof. Dr. Abide DOĞAN • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN • Prof. Dr. Bilge ERCİLASUN • Prof. Dr. Burçin EROL • Prof. Dr. İsmail GÖRKEM • Dr. Bülent GÜL • Prof. Dr. Ayşe KIRAN • Doç. Dr. F. Gülay MİRZAOĞLU-SIVACI • Prof. Dr. Tulga OCAK • Prof. Dr. Hasan ÖZDEMİR • Prof. Dr. İsa ÖZKAN • Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM • Prof. Dr. Bilge SEYİDOĞLU • Prof. Dr. İsenbike TOGAN • Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN • Prof. Dr. Alemdar YALÇIN • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Editör / Editor
Dursun YILDIRIM

Yayın Kurulu Başkanı / Chairman of Editorial Board
Bülent GÜL

Yayın Kurulu Üyeleri / Members of Editorial Board
Ferruh AĞCA • G. Gonca GÖKALP-ALPASLAN • Faruk GÖKÇE • Zehra KADERLİ • Serdar ODACI • Özgür KUŞ

İngilizce Editörü
Prof. Dr. Nalan BÜYÜKKANTARCIOĞLU

Kapak Tasarımı: Mehmet Fidancı
İç Tasarım: Bülent Gül / Serdar Odacı
Türkbilig, hakemli yerel süreli yayındır.

Türkbilig MLA (Modern Language Association) International Bibliography ve TUBİTAK/ULAKBİM tarafından taranmaktadır

İLETİŞİM ADRESİ / INFORMATION ADRESS

Türkbilig
Türkoloji Araştırmaları
H.Ü. Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü 06532 Beytepe/Ankara TÜRKİYE
web sayfası : <http://www.turkbilig.hacettepe.edu.tr>
e-posta: turkbilig@hacettepe.edu.tr

Yazıların fikrî sorumluluğu ve imlâ tercihi yazarlarına aittir.

Türkbilig 2007/13 Öncü Basımevi'nde (Tel: 3843120) basılmıştır.
Kazımkarabekir Cad. 85/2 İskitler/ANKARA

Ankara <Bahar>2007

Türkbilig'den Merhaba,

Değerli Okuyucular,

Dergimiz, bu sayısı ile altıncı yılını tamamlamış bulunmaktadır. Bu başarıda en büyük pay, şüphesiz yazılarıyla bize güç verenlerindir. Yazıların karşılıksız bilimsel eleştirisini yapıp düzeyini güvenilir çizgiye taşıyan değerli bilim adamlarımızın katkıları ise, her türlü değerlendirmenin üstündedir ve onlara minnettarlığımı sunuyorum, sağolsunlar.

Türkbilig dergisinin başlangıçtan bugüne erişmesinde birçok arkadaşımın özverili karşılıksız çabası vardır. Hiç şüphesiz, derginin bilgisayar dizgisi yazılarının aranan ölçütlere getirilmesi için eksiklerinin giderilmesi, dizgi, sayfa düzeni, yazı düzeni, tasarımı, ters baskı alımı, basım ve dağıtım gibi önemli işlerini arkadaşlarım bugüne kadar karşılıksız yürütmüşlerdir. Her birine ayrı ayrı teşekkürü bir borç bilirim.

Dağıtımda bulunan derginin tüm matbaa basım masrafları Rektörlüğümüz tarafından karşılanmıştır. Dergi, tüm karşılıksız özverili çalışan ve dergiye yazılarıyla, değerli eleştirel yorumlarıyla bilimsel katkıda bulunan arkadaşlarım yanı sıra, çıkmaya devam edişini bu desteğe borçludur. Bu nedenle, altıncı yılını tamamlayan dergi, Rektörümüz Prof. Dr. Tunçalp ÖZGEN'e müteşekkirdir. Dergi, onun yapmış olduğu önemli destek sayesinde okuyuculara düzenli biçimde ulaştırılabilmektedir. Hepimiz adına teşekkür ediyorum.

Tabii, dergiyi okuyuculara erişirme açısından Edebiyat Fakültesi Dekanlarının çıkışımızdan bu yana verdiği ulaştırma desteğini belirtmezsek haksızlık etmiş olurum, kendilerine ayrı ayrı teşekkür ederim.

Değerli okuyucular, geçen sayıda yeni bir bilimsel kitap dizisi kuracağımızdan söz etmiştim. Bunun hazırlıkları sürmektedir. Umarım yeni yılda çalışmalar sonucunu verir ve dizi başlamış olur. Bu çabayla yeni yıla gireceğiz!

Değerli okuyucular, değerli bilim adamları, sizlerin desteği sürdükçe dergi yayın hayatında var olmaya devam edecektir. Yerli ve yabancı tüm bilim adamlarını, dil, edebiyat ve sözel edebiyat alanlarında yazacağı ve göndereceği bilimsel yazı ve eleştiriler ile dergiyi desteklemeye çağırıyorum. Türkiye dışından yazı gönderecekler, yazılarını İngilizce, Fransızca, Almanca ve Rusça yazabilirler. Bu tür yazılar için özel işaretler elektronik posta ile veya diskete/cd'ye yüklenip gönderilirse dergide baskı güclüğü ortadan kalkmış olur.

Yeni yılınız kutlu ve mutlu olsun .

Dursun YILDIRIM

Türkbilg Yayın İlkeleri

- **Türkbilg**, Hacettepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü tarafından yılda iki kez yayınlanır.
 - **Türkbilg**, hakemli bir yayındır. **Türkbilg**'de yayınlanmak üzere gönderilen özgün makaleler, YAZI KURULU tarafından incelendikten sonra konunun uzmanı üç hakem tarafından değerlendirilir ve üç hakemin en az ikisinden olumlu rapor gelmesi halinde yayınlanır.
 - **Türkbilg**'in her ortak kitabı için belirlenen son tarihten sonra gelen yazılar, bir sonraki **Türkbilg**'de değerlendirmek üzere saklanır ya da istenmesi ve posta ücretinin karşılanması halinde yazarına iade edilir. Her ortak kitap, o yıl için seçilmiş bir dosya konusunu ve bu konu dışında kalan çalışmaları içerir.
 - **Türkbilg 2007/14 için yazıların son gönderilme tarihi 15 Eylül 2007**'dir.
 - **Türkbilg**'e gönderilen yazılar daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış olmalıdır. Derginin yayın dili Türkçe'dir. Yayın ilkelerine uygun olmak koşuluyla yabancı bilim adamlarının yazıları, İngilizce, Almanca, Fransızca veya Rusça yazılmış olabilir. Ancak Türkçe-İngilizce başlık, özet ve anahtar sözcükler yazıya eklenmelidir. Yabancı dilde yazılmış yazılara derginin hacmine göre % 30 civarında yer verilir.
 - Yazılar, basılı üç kopya halinde ve disketiyle birlikte gönderilmelidir. Özel çeviri yazım işaretlerinin kullanıldığı yazılarda fontlar da (PC uyumlu) diskete yüklenmelidir.
 - Makalenin yazarı, adını, soyadını, görev yaptığı kurumu ve akademik unvanını tam ve açık olarak belirtmeli, kendisiyle doğrudan iletişim kurulabilecek açık adres, telefon numarası ve elektronik posta adresini vermemelidir.
 - Yazıların başında kısa birer Türkçe ve İngilizce özet (en çok 100 sözcük) ile Türkçe ve İngilizce anahtar sözcükler (en çok 10 sözcük) bulunmalıdır (İtalik olarak ve Times 9 punto ile yazılmalıdır).
 - Yazılar, Apple Mac Word 5.1 veya MS Word Windows 95 ve üstü programla, Times 10 puntuyla ve 1,5 satır aralığıyla yazılmalıdır. Paragraf başlarında tab tuşu, paragraf aralarında enter tuşu kullanılmamalıdır.
 - Metin içinde göndermeler ad ve tarih ve/veya sayfa olarak parantez içinde belirtilmelidir. Örnek: (Tanpınar 1985) veya (Tanpınar 1985: 316). Üç satırdan az alıntılar satır arasında ve tırnak içinde, üç satırdan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan birer santimetre içeride, blok halinde, 9 puntuyla, tek satır aralığıyla verilmelidir.
 - Dipnotlar sayfa altında, numaralandırılarak verilmeli ve sadece açıklamalar için kullanılmalıdır.
 - Makalenin sonunda yer alacak kaynakçada kitaplar (*koyu ve italik*) ve makaleler (dergi adı *koyu*, cilt Romen rakamıyla, sayı, üst üste iki nokta, sayfa numaraları) alfabetik sırayla ve şu düzenle verilmelidir:
ELÇİN, Şükri, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", *Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı*, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.
STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", *Handbook of American Folklore*, (ed R. M. Dorson), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.
TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Çağlayan Basımevi.
ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", *Türk Folklor Araştırmaları*, II, 33: 513-514.
WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), *Yazın Kuramı*, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), *Adam Sanat*, 4: 5-14.
- Bir yazarın birden fazla yayını kaynak gösterildiği takdirde yayınlar tarih sırasıyla, aynı yazarın aynı yıldaki yayınları ise (1985a), (1985b) şeklinde harf sırasıyla verilmelidir.
 - Tezlerin hangi üniversitede yapıldığı ve hangi akademik dereceye (yüksek lisans/doktora...) yönelik olduğu belirtilmelidir.
 - **Yukarıda belirlenen yazım koşullarına uygun olmayan yazılar değerlendirmeye kesinlikle alınmayacaktır.**

Submission Guidelines for Türkbilig

- **Türkbilig** is published twice a year by Hacettepe University Turkish Language and Literature department.
- **Türkbilig** is a refereed publication. After original manuscripts are examined by Executive Board, they are peer-reviewed by three referees. They are published if two of three referees send affirmative report. The authors bear the full responsibility for their articles.
- **Send your manuscripts untill 15 September for Türkbilig 2007/14.**
- Manuscripts must be originally sent to the board, and no other places for publication or evaluation. The publication language of the issue is Turkish. In condition suited to submission guidelines of **Türkbilig**, foreign authors' manuscripts, which can be in English, German, French or Russian, are published in proportion 30% of issue. The manuscripts must have title, abstract and also keywords both Turkish-English.
- Manuscripts must be sent as three printed copies along with the disk. If any special fonts (suitable for PC) are used in manuscripts, they must be in the disk.
- The authors' names, last names and academic positions should be written. In addition, the full postal address, fax, telephone numbers and e-mail addresses of the author(s) who will check proofs and receive correspondence and offprint should also be included.
- Summaries must be in Turkish and English, should not exceed 100 words and key words may not exceed 5 (5 words for Turkish; 5 words for English) words at the beginning of the manuscripts. Latin words must be in Times 9 point and italic.
- Manuscripts must be written in Mac Word 5,1 or Ms Word Windows 95 or further versions (Pc compatible) with Times 10 point with 1,5 line spaced. Tab and enter key **must not be used** for paragraphs.
- Texts must follow in-text footnote system. In paranthesis in the text, author's name, date of publication, and page number is given. If a source is cited many times, parantheses are given in stead of "ibid, idem, op. cit. etc." For example, (Tanpınar 1985) ve ya (Tanpınar 1985: 316). Quoted passages under three lines must given by qoutation mark. If quoted passage is over three lines, they must be given 1 cm margines from left and right side of line as block with 9 point and odd line spaced.
- Additional information must be given on the same page as footnotes enumerated 1, 2, 3. Citations in them must follow the above guidelines.
- References must include only the cited sources and be given in alphabetical order. Books names must be written **bold** and *italic*. Articles must be written (name of journal is **bold**, volume in Romen number, issue number, colon and page numbers) as below:

ELÇİN, Şükrü, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", ***Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı***, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.

STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", ***Handbook of American Folklore***, (ed R. M. Dorson.), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), ***XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi***, İstanbul: Çağlayan Basımevi.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", ***Türk Folklor Araştırmaları***, II, 33: 513-514.

WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), ***Yazın Kuramı***, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), ***Adam Sanat***, 4: 5-14.
- If more than one source of the same author is cited, they must be put in an chronological order from the oldest to the newest. Sources of the same years must be given letters "1985a, 1985b"
- The university and the academic degree (MA. or PH.) of academic thesis must be given.
- **Manuscripts not prepared based on the directions above will not be taken into consideration for publication in Türkbilig.**

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Türkbilig'den Merhaba / iii

Yazılar / Articles

Ferruh AĞCA

**Maniheist ve Budist Türkçe Metinlerin Tarihlendirilmesinde
Kullanılan Ölçütler / 3–37**
*Criteria of Determine the Date of Maniheist and Buddhist Turkish
Texts*

R. Bahar AKARPINAR

Mevlid Törenlerinin Yapısı / 38–63
La Structure Des Cérémonies Du Mevlid

Evren ALPASLAN

**Onat Kutlar'ın "Çevirmen" Adlı Denemesinin Edimbilimsel
Bakış Açısıyla İncelenmesi / 64–75**
*Analyzing Onat Kutlar's Essay "Çevirmen" (Interpreter)
From a Pragmatic Point of View*

Özlem DEMREN

**Yağmur Yağdırma Ritüeli Çerçevesinde Ortaköy
"Yağmur Duası" / 76–92**
Pray of Rain in Ortaköy

Âbide DOĞAN

**Bir Sanat Tarihçisi Akademisyenin Romanı Gölğemi Bıraktım
Lâle Bahçelerinde / 93–103**
*An Art Historian Academician's Novel: Gölğemi Bıraktım Lâle
Bahçelerinde*

Süer EKER

**Sü ve Sü ile Yapılan Tarihî Askerî Terimler Üzerine
Disiplinlerarası Bir İnceleme / 104–133**
*Inter-disciplinary Examination of "sü" with which
Military Terms Produced*

Ruhi ERSOY

Gelenek/Değişim ve Kıbrıs'ta Türk Kimliği / 134–142
Tradition/Changing and Turkish Identity In Cyprus

Habibe YAZICI ERSOY

***Başkurt Türkçesinde Arapça ve Farsçadan Alıntı
Kelimelerdeki Ünlü ve Ünsüz Değişmeleri / 143–162***
*Vowel and Consonant Changes in the Words Borrowed From
Arabic and Persian In Bashkir Turkish*

Genç Osman GEÇER

Osmanlı'da Sokak Çocukları ve Bir Belge / 163–172
Stray Children in Ottoman Period and a Document

Gönül GÖKDEMİR

***İngiltere'de Yaşayan Türklerin Ana Kültüre Bağlılığında
İletişim Araçlarının Folkloristik Bağlamdaki İşlevi / 173–184***
*The Folkloristic Function of the Means of Communication Used by
Turkish-Cypriots Who Live in England in Terms of the Bound to Their
Native Culture*

Bülent GÜL

***Hayvan Adları ile Kurulan Türk ve Moğol Kişi Adları / 185–
191***
The Turkish and Mongolian Names Produced with Animal Names

Tutku Dilem KALAFAT ALPASLAN

***Türk Grafik Sanatının Doğuşu ve İbrahim Müteferrika / 192–
200***
The Beginning of Graphic Arts and İbrahim Müteferrika

Eleştiri ve Tanıtmalar/ Reviews

M. Akif KORKMAZ

***Ordu Yöresi Tarihinin Kaynakları IX: Efsaneler, Masallar,
Maniler ve Etnografik Malzemeler / 203–205***

Yazılar

Eleştiri ve Tanıtmalar